

ПОСЛІДОВНІСТЬ ПІЗНАВАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

На початку 1998 року до фондів відділу краєзнавчої літератури ОУНБ ім. Короленка надійшла цікава книга. Це виданий в Ніжині у 1997 році посібник для вчителя «До таїни образу». Автор книги Олександр Вадимович Забарний, кандидат педагогічних наук, начальник відділу з гуманітарних питань та виховної роботи Ніжинського педінституту ім. М. В. Гоголя, літератор, краєзнавець. Друкується в пресі. Окремими виданнями виходили збірка його віршів «Пастелі Полісся» (Прилуки, 1992) та новели «Лелеки не зраджують» (Прилуки, 1995). Дуже цікавими були визнані літературознавчо-краєзнавчі розвідки

О. Забарного у часописі «Сіверянський літопис» та у виданні «Література та культура Полісся», що виходить у Ніжинському педінституті.

Даний посібник розкриває проблему сприймання та осмислення старшокласниками літературного персонажа. Автор подає механізм формування в учнів образних уявлень на основі повного і правильного визначення прийомів творення персонажів. Він підкреслює, що література, як ніякий інший предмет навчання, ґрунтується на особистісному підході до матеріалу, що вивчається, сприйнятті конкретного художнього твору залежно від загального розвитку учня, інтелектуального рівня, читацьких інтересів і, головне, від уміння самостійно мислити. Ось чому так потрібен глибокий літературний аналіз твору. А для цього автором пропонується спеціальна послідовність пізнавальних завдань, які передбачають вироблення у школярів навичок аналізу образу — персонажа.

На прикладі нововведених до навчальних програм з української літератури творів заборонених до недавнього часу М. Хвильового, В. Барки, Б. Антоненка-Давидовича, літературознавець пропонує оригінальну методичну систему, яка має сприяти розкриттю всіх індивідуальних можливостей учня, формуванню знань і умінь по-новому сприймати і осмислювати художній твір в усій його естетичній красі, знаходити в ньому загальнолюдські проблеми, способи розв'язання їх автором через відображені події, образи-персонажі.

У посібнику детально аналізується повість Б. Антоненка-Давидовича «Смерть», новела М. Хвильового «Я (Романтика)» та роман В. Барки «Жовтий князь». І це, мабуть, перша така вдала спроба наблизити до молодого читача творчість таких непростих для розуміння, а донедавна ще й «забутих» письменників.

Невід'ємною частиною посібника став список літератури по темі видання. Сподіваємось, що книга стане в нагоді вчителям-словесникам, методистам, студентам-філологам у роботі по вихованню суспільно та національно свідомої, гармонійно розвиненої особистості.

Ірина КАГАНОВА.

